

Mál nr. 370/2015
M og
vátryggingafélagið V v/ábyrgðartryggingar sveitarfélagsins X.

Skaðabótaábyrgð vegna líkamstjóns nemanda í grunnskóla 27. mars 2014.

Gögn.

1. Málskot móttakið 29. september 2015 ásamt gögnum.
2. Bréf V dags. 14. október 2015.
3. Tölvupóstur M dags. 25. október 2015.

Málsatvik.

Í málinu liggur fyrir að M hlaut líkamstjón í átökum við samnemanda sinn þar sem hann var í skólastofu grunnskólans í X. Eftir samskipti M við umræddan samnemanda sinn virðist sem sá hafi fellt M í gólfíð með þeim afleiðinum að höfuðkúpa M brákaðist og hann missti sjón á öðru auga.

M telur að X beri skaðabótaábyrgð vegna líkamstjónsins og vísar til þess að þegar M varð fyrir líkamstjóninu þá hafi hann verið í kennslustund í grunnskóla sem honum hafi verið skylt að sækja skv. 1. mgr. 3. gr. laga um grunnskóla nr. 91/2008. Einnig vísar M til þeirra skyldna sem hvíli á stjórnendum grunnskóla í sömu lögum og reglugerðum sem settar séu með stoð í þeim lögum varðandi öryggi nemenda og þess að bregðast sérstaklega við ef háttsemi annarra nemenda leiðir af sér hættu. Þessar skyldur telur M að X hafi brotið með því að kennari hafi farið út úr skólastofu og skilið nemendur eftir eftirlitslausá meðan. Einnig heldur M því fram að það hafi verið alþekkt vandamál í tengslum við skapstjórnun og hvatvísi þess samnemanda M sem olli tjóninu og því hafi verið varhugavert að skilja þá eftir eftirlitslausá í lokuðu rými. Einnig vísar M til þess að X hafi á þeim tíma sem tjónið varð átt að útbúa handbók fyrir starfsfólk sitt um slysavarnir skv. 8.gr. reglugerðar nr. 657/2009. Þessi handbók hafi ekki legið fyrir þegar tjónið varð en síðar sama ár hafi ákvæðinu verið breytt þannig að menntamálaráðuneytið hafi átt að gefa slíka handbók út. Drög slíkrar handbókar hafi verið birt á vefsíðu ráðuneytisins í október 2014 og þar komi m.a. fram að starfsfólk þurfi að láta aðra starfsmenn vita ef það þurfi að bregða sér frá. Auk þess vísar M til aðgerðaráætlunar vegna eineltis í skóla X að allir starfsmenn þurfi að vera viðbúnir að grípa inn í slíka háttsemi nemenda. Þá bendir M á að hann hafi verið þolandi slíks lengi og hafi því verið enn brýnn að gæta að öryggi hans. Einnig vísar M til dóms Hæstaréttar í máli nr. 147/1996 en hafnar því að aðstæður í máli réttarins nr. 645/2011 hafi fordæmisgildi.

V telur að ekki sé sýnt að tjón M megi rekja til skaðabótaábyrgðar X. Ekki hafi verið um saknæma og ólögmeða háttsemi að ræða af hálfu kennara M við það að skilja nemendur sína eftir í skólastofunni en kennarinn hafi gert það til að sinna öðrum hópi nemenda sem hafi verið annars staðar við æfingar. Auk þess séu M og samnemendur hans á 14. aldursári og því ekki nauðsynlegt að hafa auga með þeim stanslaus. Einnig bendir V á að ekki liggi fyrir nokkrar upplýsingar í gögnum málsins um eineltismál eða að háttsemi samnemanda hans hafi verið þess eðlis að hún hafi getað skapað hættu fyrir M, ekkert hafi bent til þess að ágreiningur milli drengjanna hafi verið í uppsiglingu og því ekki verið hægt að koma í veg fyrir atvikið. Auk þessa vísar V til Hrd. 645/2011 þar sem ekki hafi verið fallist á skaðabótaábyrgð sveitarfélags vegna atviks þar sem hafi verið um að ræða þó yngri nemendur og þekktari hættu.

Álit.

Í íslenskum rétti telst sá bera sönnunarbyrði sem heldur því fram að annar beri skaðabótaábyrgð á tjóni sínu. Í þessu máli verður að líta svo á að það sé M sem ber að sýna fram á að líkamstjón hans njóti verndar skaðabótareglna, reglna sem fella skaðabótaábyrgð á X, t.d. vegna reglunnar um vinnuveitendaábyrgð, en sú regla gerir ráð fyrir því að vinnuveitandi beri ábyrgð á

skaðaverkum starfsmanna sinna. Við mat á því hvort einhver starfsmanna X hafi sýnt sagnæma háttsemi sem hafi svo leitt til líkamstjóns M verður að líta til þeirra skráðu fyrirmæla sem eru um starfsemi X. Í lögum um grunnskóla og reglugerð nr. 657/2009 (og eftir atvikum reglugerð nr. 599/2014), sem M hefur vísað til, koma fram fyrirmæli til stjórnenda grunnskóla um að skapa nemendum öruggt umhverfi og huga að slysavörnum. Verða þau fyrirmæli þó ekki skilin þannig að ekki sé hægt að skilja nemendur, sérstaklega þá sem eru á unglingsstigi, eftir í skólastofu án þess að kennari sé viðstaddur. Ekki er hægt að finna því stoð í gögnum málsins að sérstök ástæða hafi verið fyrir kennara eða skólastjórnendur að gera sérstakar ráðstafanir vegna þeirra nemenda sem átt hafi í hlut og skiptir þá ekki höfuðmáli hvort kennari var fjarri skólastofunni í nokkrar eða fleiri mínútur. M ber hallann af sönnunarskorti um slíkar aðstæður. Verður heldur ekki af öðrum ástæðum talið sýnt að skólastjórnendur hafi brugðist skyldum sínum þannig að X beri á því skaðabótaábyrgð. Verður því ekki fallist á greiðsluskyldu V úr ábyrgðartryggingu.

Niðurstaða.

M á ekki rétt á bótum úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Reykjavík 10. nóvember 2015.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson hrl.

Jón Magnússon hrl.